

Konference „Po cestách kritického myšlení“

Katedra filozofie Filozofické fakulty Západočeské univerzity uspořádala 10. října loňského roku při příležitosti 70. narozenin profesora Otakara A. Fundy konferenci s názvem *Po cestách kritického myšlení*. O. A. Funda začal působit na plzeňské katedře filozofie již rok po jejím založení v roce 1994. Rozvinul zde výjimečnou pedagogickou i badatelskou činnost. S jeho působením je spojeno pěstování bakalářských oborů Humanistika a Filozofie a magisterského oboru Evropská kulturní studia. Přednášky profesora Fundy jsou vždy pro studenty i pedagogy plzeňské filozofické fakulty událostí. Konference tak byla nejen vyjádřením uznání katedry, ale i poděkování těch, jež prof. Funda svou činností obohatil.

Na konferenci byla prezentována stěžejní témata, jimž se O. A. Funda v průběhu svého čínorodého badatelského působení v Čechách i v zahraničí věnoval a která zásadně ovlivnila jeho intelektuální vývoj. Jednotlivé příspěvky však nebyly omezeny pouze na osobu a dílo O. A. Fundy, nýbrž komplexně pojednávaly danou problematiku.

Jako červená nit' se proto všemi příspěvky, které byly na konferenci prone-

seny blízkými přáteli a spolupracovníky O. A. Fundy, proplétalo především téma kritického myšlení, jež O. A. Funda během své badatelské religionisticko-filozofické dráhy vždy důsledně rozvíjel. A nejenže ho v četných polemikách i úvahách obhajoval, ale proměňoval ho i v životní postoje, které vedou od víry přes víru bez náboženství až k religionistické a filosofické pozici založené na idejích kritického racionalismu.

* * *

Dopolední program zahájil svým *Osobním ohlednutím* samotný jubilant. Ve svém vystoupení se vrátil ke své práci *Svoboda ve stoické filosofii a v Novém zákoně*, kterou napsal právě před 50 lety. Jak sám zmínil, v té době ještě ani zdaleka netušil, jak silně právě tato práce tematicky předznamená jeho další působení, jež v průběhu následujícího půlstoletí charakterizoval především kritický racionalismus stoického typu a historicko-kritická analýza novozákonního křesťanství. Současně při této příležitosti představil O. A. Funda svoji novou knihu *Racionalita versus transcendence – spor Hanse Alberta s mo-*

derními teology, v níž přivádí do české diskuse osobu a myšlení Hanse Alberta, významné postavy kritického racionalismu v Německu.

Poté vystoupila Helena Pavlincová (z brněnské Masarykovy univerzity) s příspěvkem *K myšlení českého pozitivismu: Masaryk a Krejčí*, v němž s ohledem na rozdíly v náboženské a etické oblasti porovnávala odlišná pojetí pozitivismu obou těchto významných myslitelů. V dané souvislosti sledovala rovněž koncepci kvalitativního pozitivismu O. A. Fundy.

Další příspěvek *Přínos O. A. Fundy české religionistice* přednesla Naděžda Pelcová (Univerzita Karlova). Zaměřila se v něm zejména na přínos jubilanta české religionistice, přičemž v obecných rysech vyložila stěžejní témata, jimiž se soustavně zabývá: křesťanství jako jev lidských dějin, odlišení kritické a ortodoxní teologie, teologická a psychologická rovina křesťanské víry, kritika kritiky psychologismu a v neposlední řadě též vlastní hypotéza o vzniku křesťanské víry.

Odpolední program zahájil svým příspěvkem *Svébytnost vnějšího světa* Josef Špůr (Západočeská univerzita), který posluchačům připomněl relevantní způsoby řešení problému reality vnějšího světa v dějinách filosofie.

Jako další vystoupil Josef Šmajš (MUNI) s příspěvkem *Příroda jako téma filosofie*. Prezentoval v něm své filosofické uchopení přírody: evoluční onto-

logickou teorii, jež pojímá bytí nikoli jako stálost, nýbrž jako proces, spon-tánní aktivitu, ontickou tvořivost.

Další příspěvek, s názvem *Kritická racionalita H. Alberta*, pak přednesla iniciátorka a organizátorka konference Jitka Paitlová (Západočeská univerzita), která představila hlavní body koncepce kritického racionalismu Hanse Alberta a konfrontovala je s myšlenkami O. A. Fundy.

Příspěvek Petra Čorneje (AV ČR) *Krise vzdělanosti* navazoval na Liessmanovu kritiku moderního vzdělávání, podle níž je pro současnost charakteristické vzdělání, ztráta specializace a posun od kreativity k stále více vyžadované flexibilitě.

Konferenci svým příspěvkem *Krise kultury a hledání interpretačního rámce* zakončil Nikolaj Demjančuk (ZČU), který označil teologickou, filosofickou, religionistickou a kulturologickou cestu O. A. Fundy za inspirující příklad přístupu bytostného evropského intelektuála, který v podmínkách krize kultury hledá a odůvodňuje přístupy a hodnoty, které by oživily, posílily a dynamizovaly život kontinentu, jehož je nedílnou součástí.

Svou účastí podpořili konferenci především současní i bývalí studenti profesora Fundy. Přednesené příspěvky se stanou základem kolektivní monografie *Po cestách kritického myšlení*, která bude vydána v tomto roce.

Nikolaj Demjančuk a Jitka Paitlová